

20.
ORIGO BACCHANALIO-
rum ex Herodoto desumpta

ET

AMPLISSIMO

SENATVI REIPUBLICÆ

Guttembergensis.

NOBILI ITEM

VIRO Dn. SIGISMUNDO

Tragode Reismtal adscripta

à

JOHANNES HVBECIO

Castlavino Collegii Regniæ alumno,

Ad lectorem.

Quæ fuerit facies Bacchi improba festa colentum
Musa tibi Authoris Lector amice refert.
Vtere tu, illiusque boni rogo consule factum,
Hæc quoque certa tui signa favoris erunt.

Nicolaus Junior Vodnianus
à Czazarova.

Anno

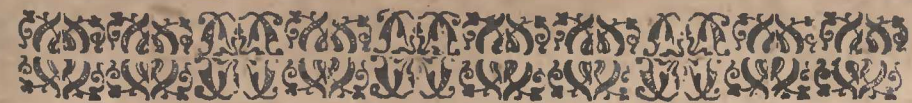
M. D. XCII.

Quæ cura patrum, quæ ve Canentium
 Plenis honorum muneribus, tuas
 O G V T N A virtutes in ævum
 Perimulos, memoresque fastos
 A Eternet? en qua musa habitabiles
 Illustrat oras, maxima diceris,
 Tutela præsens tu Minervæ
 Levcoreæ, didicere quippe
 Omnes tuam qui rebus in arduis
 Musis dicari concupiscere opem.
 Hoc sensit idem dum Canoræ
 Dona Deæ coleret penates
 Intra tuos jam plus vice simplici
 Auctor recentis materiæ, modo
 Nec ambigit, dum fraudulentum
 Carminibus celebrat Lyæum,
 Dum pervicaci pectore Thyadas
 Tumultuosas, ingenium leve,
 Mores sinistros, & probrosam
 Non sine lite gravi ruinam,
 Vestrum laborans nomen in ultimas
 Extendere oras, quâ medius liquor
 Secernit Europæ ab Afro:
 Quâ tumidus ripat arva Nilus.
 Ergo beato rure beator
 Tagi, potenti G V T N A potentior
 Cræso, canenti occurre vati
 Signaque fer stabilis favoris.
 Te semper ejus Carmina, telyræ
 Vatum sonabunt, vox tibi serviet
 Phœbæa, præbebitque nostris
 Materiam tua laus Camænis.

I. S. Cz.

1987 Kk 69
Akce. 16/20

ORIGO BACCHANA

LIORVM EX HERODOTO
DESVMPTA.

Quid furor hic vulgi? quid vult concursus ad urbem?
 Hæc quid seditio? & sublatus in æthera clamor?
 Aut fremitus? multarum quæ simulachra ferarum
 Plebs oblita ciet Divûm cooperta figuris,
 Insolitis? animos quæ tanta insania mutat?
 Quod genus hoc hominum? quæve hæc tam barbara morem
 Permittit patria? ut talem haud sine crimine vitam
 Degere sit moris? quæ tanta licentia fœdi
 Criminis? En iterum cunctos accensa per agros
 Improba bacchatur commotis excita sacris
 Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho
 Orgia, nocturnoq; vocat clamore Cytheron.
 Dii meliora pijs erroremque hostibus illum,
 Da Pater auxilium atq; audacibus annue cœptis.
 Vos P A T R E S animis quæ dicam advertite vestris,
 Dicam immane nefas, dirasque Osiridis aras
 Dicam aciem informem temulenti Numinis, atro
 Vibice atq; inarata fluentia corpora tabo
 Corpora crudeles necquicquam passa dolores
 Dicam, ac informi projectas gutture voces.
 Urbs antiqua manet circum errant vndique Nili
 Flumina, Marte potens. Lagidæ coluere coloni

A 2

Fertilis

Fertilis Ægyptus, cui cœli oblivia cordi
Atque operum variæ facies, simulataque Divûm
Numina, sed famâ cunctas celebrata per oras.
Hæc tibi templa amens latis immania regnis
Centum aras posuit, vigilemque sacraverat ignem
Bacche furens, hîc Ædonidum tua turba quotannis
Templa tibi saxo venerantur structa vetusto.
Quas scelerum formas? quos illi pectore motus
(Horresco referens) versant, quibus ora manusq;
Mille onerent plagis, corpusque oblita dolorum
Insutis plumbo loris, ferroque rigente
Arment, dum sædis referunt solennia ludis.

Principio Pater Heliadum cum fluminis alveô
Se condit, cessant opera, & datur hora quieti
Cum tacet omnis ager, pecudes piæque volucres
Omnia nocte suis circumvelante tenebris
Evchiadum genus è sylvis, & montibus altis
Excitum ruit, & campos denso agmine complent.
Non sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis
Exiit, oppositasque evicit gurgite moles
Fertur in arva furens cumulo, camposque per omnes
Cum stabulis armenta trahit, stupet ipse colonus.
Pars canit insanum Bacchum, pars ducere festas
Cum strepitu choreas tentant, percussa flagellis
Corpora, verberibusque rubent perarata cruentis.
Pars juga summa comis pæsis, & crine soluto
Transmittunt cursu, positâ tum veste furenter

In-

Insano correpta Deo Thevmesia Thyas
Contusi ostentat defectos corporis artus.
Huc illuc malesana furens, quam mille secutæ
Hinc atque hinc glomerantur Thyades, illa frementes
Increpitat, gradicensque Deas supereminet omnes
Castigatque moram, & Lænæum libat honorem.
Ast aliæ tremulis vlulatibus æthæra complent
Pampineasq; gerunt incinctæ pellibus hastas.
Ipsa inter medias flagrantem fervida pinum
Gestat, & ingenti turpem clamore Lyæum
Victa mero vocat, ingenuumque exuta pudorem
Sangvineam torquetq; aciem, torvumque repente
Clamat io Ædonides audite vbicunque sorores
Siqua piis animis nostrique Deique relicta est
Gratia, sacrorum si vos pia cura remordet
Solvite crinales vittas: capite Orgia mæcum.
Talem inter sylvas, inter deserta ferarum
Evchyadum turmam Tevmesi montis alumna
Acribus Ismarii stimulis agit vndique Bacchi.
Multaque præterea gestant simulachra Deorum.
Dii meliora piis erroremque hostibus illum.
Mox vagus insana discurret in vrbe Choraules
Exuperatque prior cursu, & sacra agmina ducit,
Atque amens leviter resonanti littora concha
Buccinat, ingeminatque inflatis murmura buccis.
Tum plausu fremituque simul studiisque faventum
Consonat omne nemus, vocemque inclusa volutant

A 3

Litto-

Littora, pullati colles clamore resultant
Ille canit, lætusque insigni laude Lyæum
Cœlo effert, ac vitæque animos, atque agmina ducit.

Diū meliora pijs, erroremque hostibus illum,
Nec vos Gorgonei colles, sacrique liquores
Lætibus effusi alipedis, quos Phœbus & ipse,
Et Charites, numeroque novem Divæ, inclita proles
Chaonii patris colit, alternisque saluant
Carminibus juga sacra probant alterna Camænæ.

Nec tu quæ factis conaris frangere cœlum, &
Detrahis, Ora DE Imeritis, imponere vulgo
Cui cordi est stolido, & fundamina prima salutis
Cœca ab imaginibus cæcis, monstrisque Baalis
Expetis, ô nimium rebus confisa caducis,
Roma potens opibus sed cœli munere egena
Bis geniti effugitis trieterica sacra Lyæj.

Tu quoties lunæ se cornua lumine complent
Ægypti in morem repetita triennia servas
Roma, tuosque jubes festi meminisse minores

Atque hinc Boemiacas error defluxit in oras
Ægypti è terris, Latias digressus in oras.
Hic vbi Papa suos diductâ fauce boatus
Nec quicquam ingeminat cœlo non dogmata grata.
Hercini os tandem saltus, & amœna vireta
Irruit, & Bojam, mediam quibus ipse locarat
Czechius infecit gentem, labemque sub imo
Pectore conjectam fixit, similemque furorem

Et

Et morem induxit, scelus inviolabile seclis.
Quem colit, & sequitur Czecho patre nata juvenus,
Turpius, & longe gentes immanibus ausis
Exuperat, fœdæ quæ tam vis effera labis?
Non facile ex animis contagio fixa recedit,
Illa infusa semel, nullo molimine tandem
Cedit, at infixæ hæret, leque invisa per omnes
Circumfert artus, & toto corpore pestis
Descendit, nunquamque satis saturata quiescit.

Diū meliora pijs erroremque hostibus illum,
Non talem nobis Genitor justissimus olim
Qui mare qui terras, qui cœli sustinet orbem,
Promisit vitam, nec tales tangere curas.
Edocuit, tribuens primævæ exordia lucis.
Sed fore ut egregijs totum virtutibus orbem
Omne genus rationis opes cui Iuppiter olim
Infudit regat, & sciret dare rebus habenas.
Donec in antiquum mundi resoluta figura
Labatur chaos, & nobis obnubilet astra
Caligo pulsans vsuram lucis & auræ.
Nam si Rex superum rerum cui summa potestas
Annuat indignis ausis, fineretque per ævum
Otia pigra sequi, turpique fathiscere luxu:
Ecquid & ipse feris partem non redderet olim
Imperij, aut agitare vagum sub legibus ævum
Has etiam sineret, regni, ô rerumque tuarum
Immemor, haud patriam & cœlestia respicis arva?

Si

Si te nulla movet tantarum gloria rerum,
Nec super ipse tua moliris laude laborem
Aspice, quam genitor primæ dum munera lucis
Spargeret in nostri moribundos corporis artus.
Auram ipsam immunem lati, sortisque caducæ,
Cui regnum cœli debetur, & inclyta vitæ
Gaudia, corporea quamvis sub mole prematur.
Quam tu labe furens ultro, atque immanibus ausis
Immittisque neci, & fraudas fatalibus arvis.

Diî meliora pijs erroremque hostibus illum.
Ecquid & huc facies rerum non sæva priori
Respondet vitæ, turpi qua secula luxu
Falliebant miseri, cœlique oblivia longa
Potabant molles consanguineosque hymenæos
Intrabant turpes, & sacra lege negatos
Invasere thoros, inconcessumque cubile.
Ausî omnes immane nefas, auloque potiti,
Haud impune quidem, nec talia passus Olympi
Arbiter, oblitusque sui discrimine tanto.
Ille furens rapidum jaculatus nubibus ignem
Mixta quin etiam nigrantem grandine nimbum
Desuper effudit, tonitru & cœlum omne ciebat,
Tum brutum, & ratione potens, diversa per agros
Tecta metu petiere, citi de montibus omnes
Effusi (miserum) magna se mole ferebant,
Continuo venti volvunt marè, magnaue surgunt
Æquora, disjecti jactantur gurgite vasto.

Im-

Impiaque æternam timuerunt secula noctem,
Totaque fluctivago fluitabat machina ponto.
Illi ut opes fractæ miseri, & fortuna recessit
Diffugiunt sylvas, & sicubi concava furtim
Saxa petunt pavidi, celsæ pars brachia frondis
Ascensu superant subito, pars littore celsas
Deducunt toto naves, natat vncta carina,
Frongentesque ferunt remos & robora sylvis
Infabricata fugæ studio, seroque precantur
Insensum numen, fremitu, fletuque cadentium
Invisam multi quærunt abrumpere vitam,
Donec erant ponti cuncta interclusa fluentis.
Talis erat quondam facies tristissima rerum
Cum Genitor populum pluviis vlticibus omnem
Perderet, ac totum sub pœnas mitteret orbem,
Pallentesque vmbas Erebi, noctemque profundam.
Pauci quæis licuit summas impune per vndas
Tendere iter velis liquidum, haud sine numine Divum.
Nos quibus est superesse datum, quibus ultimus ille
Qui properat tacitus furtimque eludere tentat
Securos jam fine dies, illa horrida signans
Iudicia, (æquevo quo summi judicis ore
Per pice rorrentes atraque voragine ripas
Perque domos Ditis vacuas, & inania regna
Hi quibus invisum cœlum, & divina parentis
Dogmata, nec monitis sacris parere parabant
Nec quicquam gemitus ibunt de corde cientes.

B

Eva-

Ast alij supera alta gradu, faciliq; sub astra
Evadent motu quos, scilicet ipsa Tonantis
Edocuit vox alma patris qui sydera torquet)
Instamus porro immemores, cæciq; furore
Inq; alia ex aliis properamus crimina foedè
Hec fugite ô miseri, atq; animis expellite sævam
Invisamq; Deo pestem, precibusq; supernum
Supplicibus placate DEVM, atq; exposcite pacem
Æternam, cœli sic sic juvat ire sub astra.

EPIGRAMMATA QVÆDAM IN VIROS
præcipuos ejuldem authoris.

I.
IN SYXTVM CANDIDVM PRAGENVM
Archidecanum Guttembergensem.

Candida non frustra sortiris nomina Syxte,
Ingenuo namq; es candidus ora senex.
Candidus es superi dum candida jussa parentis
Spargis, & Oenotrii negligis ora Iovis
Candidus es Musis es candidus omnibus vnus
Te quoque templa senem candidum amica sonant.
Si quis & Ausonii complexus Numinis aras
Intentat fati damna severa minax,
Candide agis, nunquam & cedis terroribus vllis
Vnius infixus Numinis arbitrio.
Candidus & (rarum hoc) quô letho evadere possis
Ingenio nullum candide fingis opus.

Can-

Candida quin etiam dum res jubet obijcis ora
Exitis Latii quæ struit ira D E I
Sic Divis igitur, sis candidus omnibus vnus,
Candidus haud tandem, sed mihi candor eris.

ALIVD IN NOBILES VIROS DN. NICO-
laum Vvodnanum à Czazorova & Dn. Sigismundum
Tragum de Reismtal, præcipuos Mu-
sarum patronos.

Pvlcher ab Aonio descendens vertice Phœbus
Venit in herbosi gramina lata soli
Hic vbi GVTHNA potens tractu se tollit amœno
Et gravidam argenti lumine vestit humum.
Vtq; aliquam tandem spretus sibi quæreretur umbram
Czasarovine tuam poscit egenus opem.
Hortatur comites CAPRI recta alta salutent
His tutum quondam limen id esse ratus.
Hi Phœbum, & Clarii fontis (probat exitus ipse)
In larium prima Numina parte locant.
Nec mirum, ingeniis aliqua est concordia junctis
Vtq; simul, Musas, mens jubet vna, juvent.
Ambo pares animis, generosis dotibus ambo.
Corporeq; in gemino mens manet vna virum
Hic populi princeps, Musarum fautor at ille.
Inq; vicem Phœbo mutuo adesse solent.
Quod sequitur Caper ille probat, quod temnit & ille.
Hoc iter ad veræ est limen amicitiae.

B 2

Hic

Sic ô sic vobis sua munera ferte Iodoles,
Vester & hic longo tempore duret amor.
Sic focij, locij colite optima fœdera juris.
Alter sic Pollux Castor at alter erit.

ALIVD IN NOBILEM VIRVM DOMINVM
Iacobum Sotnousky â Zavorzicz Prima-
tem Gutenbergensem.

ECCE quid hoc? quæ tanta Patris sub pectore Vatum
Aonidumque tuo, gratia fixa latet.
Aut quæ mentis opes? vilus quas prodere sæpe est
Splendentis gravidum dum geris vrbis opus.
Cum nec Pieridum ludentem Phœbus in antris
Viderat, aut clario te incaluisse lacu?
Scilicet hoc pietas svadet, natura sed illud
Indiga quæ raro est ullius artis ope.
Imo Heliconiadum quid enim præstantius illo
Plurimus illa tuo pectore fingit amor.
Perge parem Iacobe DEIS deferre favorem.
Hinc tibi quæ veniet fama perennis erit.

ALIVD IN DN. VVENCESLAVM VVODI-
czka Horazdiovinum præceptorem suum.

PHœbi operas jussus dum ponis, munere vili
Sed magno curis curia te decorat,
Tempore sed majora eadem tibi munera deffert
Inter summa patres dum dat habere loca.

Qui

Qui sic? ut medio gaudet procedere gressu
Laus, venit & sensim sic quoque partus honos.
Omne & ceu subitum casu graviore feretur
Vel cito quod natum est ceu livis aura fugit.
Sic honor ut subitum casu graviore feretur
Vel cito quod natum est ceu levis aura fugit.
Sic honor ut subitus venit, haud mora sis citus ille
Deperit, at lentus qui uenit, ille manet.

ALIVD IN DN. IOHANNEM PISCEM
Altæmittenum, Notarium in montibus
Guttnis industrium.

VIdit ut Aonidum verrentem flumina Piscem
Mox Cytharæ Phœbus flectere cessat opus.
Conciliumque vocat, sociasquerепente sub vmbra
Ducit, vbi lauri ramus opacat aquas,
Ingemit, & tremulo tremulas fert pectore voces.
Proh superi Aonidum gloria fracta perit.
Famaque paulatim sublata refugit in auras
Fontibus hoc vno pisce manente meis
Nimirum hic nostros quos fert solertia, honores
Ingenii dives dotibus, vnus habet.
Quare agite ô comites Piscem hic auferte sat ille
Piëriis solers luserat vnus aquis.
Atque vbi discernunt causas ad legis amussim
Susceptum manibus ferte decenter onus.

B 3

Hic

Hic quoque pileis erit, (si fatis ora resolvo)

Vltus & illius curia poscit opem.

Sic ait & tandem hæc addit, res mira tot vno

Munera naturam deposuisse bona.

Iam me jam socias regnis fraudasset avitis

Hunc ni poscendo curia ferret opem.

DE IOAN. HVBECIO

DIONYSIOGRAPHO AD

Gutebergam.

Bacchantes Bacchæ sua Bacchanalia Baccho
Quam peragant sædis orgia sæda modis
Heroo Hubecius dum monstrat carmine, dignus

Ferre fuit docta Bacchica ferta coma.

Ast ubi clarorum per laudes ire virorum

Incipit, imparibus carmina datq; modis,

Laudari meruit: sed enim laudatus abunde,

Non fastiditus si Guteberga tibi est:

Tu laudem si laude simul, simul ære, rependes

Ut laudi, efficies, serviat ille tuæ.

Iohan: Camp: Vodn;

IN ZOILVM.

Viderat hoc Momus Chronodoxi carmen Hubeci,
Et, Bacchi hic etiam festa abolebit? ait.

Bacchi,

Bacchi, quo magni gaudebant præside vates,

Romule sive tui, Græcia sive tui.

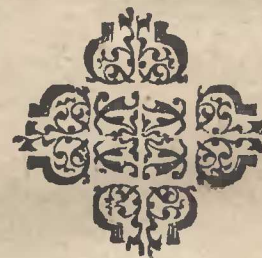
Dixit. At Vranie, bacchari desine, reddit,

Ille tuo numen numine majus habet:

Nulla salus Bromio: qui trino numine & uno

Fidit, habet fidei commoda vera suæ.

Victorinus Rhacoto-
mus Vodn.

P I N I S.

C A P M E N
DE LAPSV ET
REPARATIO
NE ADÆ

AMPLISSIMO SE
NATVI REIPVBLICÆ CASLA
VIENSIS, ET NOTARIIS
ejusdem Reipub. industrijs
adscriptum

à
Ioanne Hubecio Caslavino Collegii
Reginæ alumno.

LECTORI.

Corpore mens potior, vestitu ut corpus habetur :
Sic ratio, quam artis, major habenda DEI est.
Laus utriq; suavit : meditatur at ordine tempus :
Partus honos homini est tempore, parva salus.
Ergo qui huic opere vel fraude vel arte resistat
Si tempus re, rem tempore finis habet ?
Lapsus sub causâ redoles, sub fine salutem :
Nec sine dispendio verbaq; resq; cadunt.
Quicquid at est, judex, ut res ita pondera rerum
Iudices, extraxto pondere, certus erit.

Iohan: Matib: Zeletavinus.

